Hz. MUSA - 1

- طسم {1} تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ {2} نَتْلُوا عَلَيْكَ مِنْ نَبَإِ مُوسَى وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

- ***1. Tâ. Sîn. Mîm. 2. Bunlar, apaçık Kitab'ın ayetleridir. 3. İman eden bir kavim için (faydalı olmak üzere) Musa ile Firavun'un haberlerinden bir kısmını sana gerçek şekliyle nakledeceğiz.***[1]

- Hz. Musa'nın ismi, Kur'ân-ı Kerim'de, 34 sûrede 136 ayette geçmektedir. Kur'ân'da ismi en fazla zikredilen peygamber odur. Bu durum, onun peygamberler içindeki önemini göstermektedir. Bilindiği

---

[1] Kasas, 28/1-3.

gibi o, dünyanın en zâlim ve en güçlü hükümdarlarından biri zamanında, ezilmişlik sebebiyle insanî duyguları dejenere olmuş kavmi İsrailoğulları'nı hidâyete ulaştırmak ve kaybettikleri değerleri yeniden kazandırmakla görevlendirilmiştir.

- Semavî dört büyük kitaptan Tevrat Hz. Musa'ya verilmiş, bu kitap Hz. İsa da dahil İsrailoğulları'nın bütün peygamberleri tarafından tatbik edilmiştir.
- Hz. Musa, Hz. Yakub'un oğullarından Levi koluna mensuptur. Tarihçiler, onun soyağacını Hz. İbrahim'e kadar şöyle vermektedirler: Musa b. İmrân b. Lâhib (veya Yashir) b. Âriz (veya Kâhis) b. Levi b. Yakub b. İshak b. İbrahim (a.s.).
- Hz. Musa, M.Ö. XIII. asırda yaşamıştır.

Firavun ve İsrailoğulları:

- İsrailoğulları, yaklaşık m.ö. 1600 yılları civarında Hz. Yusuf zamanında onun daveti üzerine ataları Hz. Yakub ile birlikte Mısır'a gitmişler ve orada Hz. Yusuf tarafından kendilerine tahsis edilen bölgeye yerleşmişlerdi. Müteakip asırlarda nüfuslarının artmasıyla ülkede önemli bir unsur haline geldiler. Hz. Yusuf'un ölümünden uzun bir süre sonra Mısır iktidarını ele geçiren yeni hanedan firavunları, düşmanlarıyla işbirliği yapmak suretiyle hâkimiyetlerini tehdit edebileceklerini düşünerek gittikçe çoğalan İsrailoğulları üzerinde baskı uygulamaya başladılar.
- Önce mal ve mülklerini ellerinden aldılar, ayrıca onları her türlü devlet işlerinden uzaklaştırdılar. Kendilerini Güneş tanrısı "Raft"ın oğlu kabul eden bu firavunları, putperestliği ve firavunların uluhiyeti inancını red-deden İsrailoğullarını ağır işlerde çalıştırdılar.

- Hz. Musa’nın doğumundan önceki yıllarda tahtta olan Firavun II. Ramses, çok zâlim bir hükümdardı. Halkı sınıflara ayırmış, kimilerini ezip sömürürken, kimilerine önemli imtiyazlar tanımıştı.
- İsrailoğulları üzerindeki baskı ve zulmü daha da artıran bu zâlim Firavun, bunları yetersiz görerek sonunda korkunç bir zulme daha başvurdu. Onlardan doğacak erkek çocukların öldürülmesi için bir kanun çıkardı.
- Bu maksatla görevlendirdiği casuslarını, onların içine saldı. Firavun, bu uygulamasıyla, bir taraftan İsrailoğullarının erkek nüfusunu azaltmayı, diğer taraftan da kızlarını sağ bırakıp onları Kıbtî erkeklerle evlendirmek suretiyle Kıbtî nüfusu arttırmayı hedefliyordu. Allah Teâlâ, Firavun'un bu uygulamasının safhaları hakkında şöyle buyurmaktadır:

- إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضْعِفُ طَائِفَةً مِنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ

- ***Gerçekten Firavun, bulunduğu, ülkede büyüklenip zorbalığa kalkıştı. Oranın halkını, fırkalara böldü. İçlerinden bir fırkayı zayıflatıp eziyor, onların oğullarını öldürtüyor ve kızlarını sağ bırakıyordu. Şüphesiz ki o, bozgunculardan biriydi.***[2]

---

[2] Kasas, 28/4.

Firavun’un İsrailoğullarının Erkeklerini Öldürme Sebebi:

- Firavun'un bu zulmünü, onun İsraîloğulları'nı zayıflatma iradesine bağlayan Kur'ân-ı Kerim, onların yeni doğan erkek çocuklarını öldürme uygulamasını başlatma sebebi hakkında bilgi vermemektedir. Kitab-ı Mukaddes'te de böyle bir bilgi mevcut değildir. Bâzı müfessirler ve tarihçiler, bu hususta, bir takım rivayetler aktarmışlardır:
- Bir rivayete göre, İsrailoğulları, İbrahim oğulları içinden gelecek bir kurtarıcıyı bekliyorlar, kendilerini Firavun'un zulmünden onun kurtaracağına inanıyorlar, yapılan işkence ve zulme bu ümit ile karşı koymaya çalışıyorlardı.
- Firavun'un adamları bu sırrı öğrenince, İsrailoğullarından dünyaya gelecek her erkek çocuğun öldürülmesine karar verildi.

- Diğer bir rivayete göre ise, Firavun bu uygulamayı, gördüğü bir rüyanın, İsrailoğulları içinde doğacak bir çocuğun iktidarını elinden alacağı şeklinde yorumlanması üzerine başlatmıştır.
- Bu hususta aktarılan diğer bir rivayete göre; Kıbtî ileri gelenlerinin, bu uygulamadan zarar gördükleri gerekçesiyle Firavun'un huzuruna çıkarak, İsrailoğulları'nın erkek çocuklarının boğazlandığını, yaşlılarının da öldüğünü, böyle gittiği takdirde onlara yaptırdıkları ağır hizmet işlerinin kendilerine kalacağını belirtip, bu uygulamayı yumuşatmasını istedikleri söylenmektedir.
- Bunun üzerine Firavun, İsrailoğulları'nın doğacak erkek çocuklarının bir yıl öldürülüp bir yıl sağ bırakılmasını emretmiştir. Bununla ilgili olarak, Hz. Harun'un da çocukların sağ bırakıldığı yılda doğduğu söylenmiştir. Hz. Musa'nın büyüğü olan Hz. Harun'un, bu uygulamanın başlamasından önce doğduğu rivayetleri de vardır.

Allah Teâlâ'nın Ezilmişleri Üstün Kılma İrâdesi:

- Firavun II. Ramses, İsrailoğullarını ezmek ve erkek çocuklarını öldürerek çoğalmalarını önlemek suretiyle saltanatını yıkılmaz hale getireceğini zannediyordu. Ancak gerçek güç sahibi Allah Teala bu zâlimin saltanatını zayıf düşürüp, onu bizzat ezmekte olduğu İsrailoğulları vasıtasıyla ortadan kaldırmayı irade buyurmuştur.
- Bu gerçek, Hz. Musa’nın hayatına genişçe yer verilen Kasas süresinin ilk âyetlerinde şöyle dile getirilmiştir:
- **وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ**

- ***Biz ise, o ülkede ezilmekte olanlara lütufta bulunmayı istiyorduk. Onları dinde önderler yapalım ve (Firavun'un güç ve kuvvetinin) mirasçıları kılalım. Ve onları yeryüzünde kuvvetli hale getirelim. Firavun'a, Hâman'a ve askerlerine, sakındıkları, şeyi, o zayıfların eliyle gösterelim.***[3]

- Hz. Musa kıssası, bir bakıma bu iki âyette özetlenen hakikatin gerçekleşmesinin anlatımından ibarettir. Onların mücâdelesi, şu âyette ifade edildiği şekilde sonuçlanmıştır:

---

[3] Kasas, 28/5-6.

- وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّتِي بَارَكْنَا
فِيهَا وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنَى عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ بِمَا صَبَرُوا وَدَمَّرْنَا مَا
كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ

- ***Hor görülen o kavmi de, mübarek kıldığımız yerin doğularına ve batılarına vârisler yaptık. Böylece sabretmelerinden dolayı, Rabbinin İsrailoğulları'na olan o pek güzel vaadi yerine geldi. Firavun ve kavminin yapmakta oldukları ve yükselttikleri şeyleri de yerle bir ettik.***[4]

---

[4] Araf, 7/137.

Hz. Musa'nın Doğumu Ve Sandık İçinde Nîl'e Bırakılması

- Firavun'un aldığı tedbir, ileride kendisini tahtından edecek bebeğin hayatta kalmasını engelleyemedi. Hz. Musa, Allah'ın lütfu ile öldürülmekten kurtuldu. Allah Teâlâ, Hz. Musa‘yı Firavun ve adamlarından korumak bir tarafa, bizzat onun tarafından sarayda büyütülmesini sağladı.
- İsrailoğullarından İmran ve hanımı, erkek bir çocukları dünyaya geldiğinde, şüphesiz büyük bir korkuya kapılmışlardı. Ancak yetişen ilâhî yardım, onları bu sıkıntıdan bir ölçüde kurtardı. Doğum ve ilâhî talimat sonunda bebeğin nehre bırakılması, Kur'ân-ı Kerim'de şöyle anlatılmaktadır:

- وَأَوْحَيْنَا إِلَى أُمِّ مُوسَى أَنْ أَرْضِعِيهِ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي وَلَا تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ

- ***Biz, Musa'nın annesine şöyle ilham ettik: Çocuğu emzir. Başına bir şey gelmesinden korktuğun zaman ise, onu hemen sandığa koyup nehre bırak. Sakın korkma ve ayrılığına üzülme. Biz, onu sana geri döndüreceğiz ve onu peygamberlerden yapacağız.*** [5]

---

[5] Kasas, 28/7.

Firavun Ailesinin Hz. Musa‘yı Nehirden Alması:

- Nil nehri, bebek Musa'nın bulunduğu sandığı, Firavun sarayının bulunduğu yere götürmüştü. Bâzı cariyeler, sandık içinde bir bebek görünce onu nehirden çıkarıp hemen kraliçeye getirdiler. Kraliçe bebeğin yüzünü açtığında, onun çok güzel bir bebek olduğunu görmüş ve kalbinde ona karşı kuvvetli bir sevgi hissetmişti. Ancak bir süre sonra bebeği gören Firavun, hanımının aksine bebeği öldürmekten başka bir şey düşünmüyordu. Çünkü o, nehre bırakılmış bu sahipsiz bebeğin, İsrailoğulları'ndan bir aileye ait olduğunu çok iyi biliyordu.
- Ancak Firavun ve adamlarının bu kötü düşüncesine rağmen korkulan olmadı. Çünkü kraliçe, Allah'ın sevimli kıldığı bu bebeği çok sevmişti.
- Bu olay Kur’an’da şöyle anlatılır:

- فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا إِنَّ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ

- ***"Firavun ailesi, ileride kendilerine düşman ve üzüntü sebebi olacak çocuğu bulup getirdiler. Şüphesiz Firavun, Hâmân ve askerleri yanılıyorlardı.***

- وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتُ عَيْنٍ لِي وَلَكَ لَا تَقْتُلُوهُ عَسَى أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

- ***Firavun'un hanımı, «Bu benim için de senin için de sevinç kaynağı bir çocuk. Onu Öldürmeyin; belki bize faydalı olur veya onu evlât ediniriz.» dedi. Onlar, işin farkında değillerdi."***[6]

---

[6] Kasas, 28/8-9.

Firavun’un Karısı: Âsiye

- Cenab-ı Hak, Hz. Musa’nın kurtuluşuna vesile olan ve sonunda ona iman eden bu yüksek iradeli kadını Kuran’da da övgüyle anmıştır:

- وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا اِمْرَأَةَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنْ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ

- ***"Allah, iman edenlere de, Firavun'un karısını misal gösterir. O, şöyle demişti: 'Rabbim! Cennette, rahmetine yakın bir yerde bana bir ev yap. Beni, Firavun'dan ve onun kötü amelinden kurtar. Beni, şu zalim kavimden kurtar!'***[7]

---

[7] Tahrim, 66/11.

- Rasulullah da, Firavun'un hanımı Asiye bintû Müzâhim hakkında şöyle buyurmuştur.
- كَمَلَ مِنَ الرِّجَالِ كَثِيرٌ، وَلَمْ يَكْمُلْ مِنَ النِّسَاءِ: إِلَّا آسِيَةُ امْرَأَةُ فِرْعَوْنَ، وَمَرْيَمُ بِنْتُ عِمْرَانَ
- *Erkeklerden kemale eren çoktur. Ancak kadınlardan ancak Firavun'un karısı Asiye ve İmran kızı Meryem kemale ermiştir.*[8]

- Hz. Musa'nın hayatını kurtaran Hz. Âsiye, ileride ona iman ederek, onunla birlikte kocasına karşı direnmiş, sonunda inancı uğrunda hayatını feda etmekten çekinmemiş ve işkenceler altınca can vermiştir.

---

[8] Buhari.

Hz. Musa’nın Tekrar Annesiyle Buluşması

- وَأَصْبَحَ فُؤَادُ أُمِّ مُوسَى فَارِغًا إِنْ كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ لَوْلَا أَنْ رَبَطْنَا عَلَى قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ

- *"Musa'nın annesinin gönlünde, oğlundan başka bir şey yoktu. Eğer mü'minlerden olması için, kalbini pekiştirmeseydik, neredeyse Musa'nın kendi çocuğu olduğunu açığa vuracaktı.*

- وَقَالَتْ لِأُخْتِهِ قُصِّيهِ فَبَصُرَتْ بِهِ عَنْ جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ

- *Annesi, Musa'nın kız kardeşine, 'Onu takip et!' dedi. O da, Musa'yı uzaktan gözetledi. Firavun ve adamlarından kimse işin farkında değildi.*

- وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَى أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ
- ***Biz, annesi gelmeden Musa'nın başka kadınları emmesine engel olmuştuk. Bunun üzerine, Musa'nın kız kardeşi, 'Sizin için, ona bakıp onu yetiştirecek ve şefkatli davranacak bir aile göstereyim mi? ' dedi.***
- فَرَدَدْنَاهُ إِلَى أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَلِتَعْلَمَ أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
- ***Böylece biz, Musa'yı annesine geri verdik, sevinsin, üzülmesin ve Allah'ın vaadinin hak olduğunu bilsin diye. Fakat insanların çoğu bunu bilmezler."***[9]

---

[9] Kasas, 28/10-13.

Hz. Musa'ya Hikmet ve İlim Verilmesi:

- Kuran-ı Kerim, Hz. Musa'nın çocukluk ve gençlik yıllarını nasıl geçirdiği konusunda bilgi vermemiştir. Yine, Firavun ailesinin sütanne olarak bildiği gerçek annesiyle olan ilişkilerinden bahsetmemiştir. Ancak Hz. Musa'nın İsrailoğullarına yapılan zulme yakından vâkıf olduğu ve bundan duyduğu rahatsızlığı uzun bir süre gizlemek zorunda kaldığı açıktır.
- Diğer taraftan sütanne sıfatıyla kendisini emziren öz annesinin, aklı ermeğe başladığı günlerde önemli sırrını açıp ona kim olduğunu açıkladığı, zulme maruz kalan kavmi ve kavminin dini hakkında bilgi verdiği anlaşılmaktadır.
- Firavun'un sarayında bir prens olarak büyüyen Hz. Musa, her türlü olumsuzluklara rağmen, Allah'ın yardımıyla sarayın kötülüklerinden

uzakta kalmayı başardı. Bedenî ve zihnî açıdan gelişip rüştüne erince, Allah tarafından kendisine, hikmet ve ilim verildi. Kur'ân-ı Kerim, bu hususu şöyle açıklar:

- **وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَى آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ**

- ***"Musa, rüştüne erip olgunlaşınca, ona hikmet ve ilim verdik. Biz, iyileri işte böyle mükâfatlandırırız.***[10]

[10] Kasas, 28/14.

Hz. Musa’nın Birini Öldürmesi ve Medyen’e Kaçması:

- Hz. Musa, gençlik yıllarında bir gün şehre indiğinde, biri Kıbti diğeri İsrailoğullarından iki adamın kavga ettiğini gördü. İsrailoğullarından olan şahıs kendisinden yardım isteyince, ona yardım etmek için kavgaya karıştı. Bu davranışından da anlaşıldığı gibi Hz. Musa, Firavun'un sarayında bir prens olarak büyüse de, kendisinin İsrâiloğullarından olduğunu biliyor, kavmine akla gelmedik zulümler yapan Firavun ve adamlarına öfke duyuyordu. Kur'ân-ı Kerim'de bu hâdise şöyle anlatılmaktadır:
- ***"Musa, halkının habersiz olduğu bir sırada şehre girdi. Orada, biri kendi kabilesinden diğeri düşman tarafından olan iki adamın kavga ettiğini gördü. Kabilesinden olan adam, düşmanına karşı ondan yardım istedi. Bunun üzerine Musa, ötekine bir yumruk atıp ölümüne sebep oldu.***

- ***(Onun öldüğünü görünce), 'Bu şeytan işidir. Şeytan, gerçekten, saptırıcı apaçık bir düşmandır. Rabbim! Doğrusu kendimi ziyana uğrattım. Beni bağışla!' dedi. Allah da onu bağışladı. Çünkü Allah, gafurdur, rahimdir. Musa, 'Rabbim! Bana lütfettiğin nimetlere andolsun ki, artık suçlulara asla yardımcı olmayacağım.' dedi."***
- ***Şehirde korku içinde, (etrafı) gözetleyerek sabahladı. Bir de ne görsün, dün kendisinden yardım isteyen kimse, feryat ederek yine ondan imdat istiyor. Musa ona (yardım isteyene) dedi ki: Doğrusu sen, besbelli bir azgınsın!***
- ***Musa, ikisinin de düşmanı olan adamı yakalamak isteyince, o adam dedi ki: Ey Musa! Dün bir cana kıydığın gibi, bana da mı kıymak istiyorsun? Demek, düzelticilerden olmak istemiyor da, bu yerde ille yaman bir zorba olmayı arzuluyorsun sen!***

- ***Şehrin öbür ucundan bir adam koşarak geldi: Ey Musa! İleri gelenler seni öldürmek için hakkında müzakere ediyorlar. Derhal (buradan) çık! İnan ki ben senin iyiliğini isteyenlerdenim, dedi.***
- ***Musa korka korka, (etrafı) gözetleyerek oradan çıktı. "Rabbim! Beni zalimler güruhundan kurtar" dedi.***
- ***Medyen'e doğru yöneldiğinde: Umarım, Rabbim beni doğru yola iletir, dedi.***

- Firavun ve adamlarının kendisini öldürmek için plân hazırladıklarını öğrenen Hz. Musa, vakit kaybetmeden şehirden çıktı ve Mısır'dan ayrılarak bir haftayı aşan yorucu bir yolculuktan sonra, Kızıldeniz'in Akabe körfezi sahilinde yer alan Medyen şehrine ulaştı. Bu şehir, Mısır İmparatorluğu sınırlarının dışında kalan en yakın merkezdi.

- ***Musa, Medyen suyuna varınca, orada (hayvanlarını) sulayan birçok insan buldu. Onların gerisinde de, (hayvanlarını) engelleyen iki kadın gördü. Onlara: Derdiniz nedir? dedi. Şöyle cevap verdiler: Çobanlar sulayıp çekilmeden biz (onların içine sokulup hayvanlarımızı) sulamayız; babamız da çok yaşlıdır.***
- ***Bunun üzerine Musa, onların yerine (davarlarını) sulayıverdi. Sonra gölgeye çekildi ve: (فَقَالَ رَبِّ إِنِّي لِمَا أَنْزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ) Rabbim! Doğrusu bana indireceğin her hayra (lütfuna) muhtacım, dedi.***
- ***Derken, o iki kadından biri utana utana yürüyerek ona geldi: Babam, dedi, bizim yerimize (hayvanları) sulamanın karşılığını ödemek için seni çağırıyor. Musa, ona (Hz. Şuayb'a) gelip başından geçeni anlatınca o: Korkma, o zalim kavimden kurtuldun, dedi.***

- ***(Şuayb'ın) iki kızından biri: Babacığım! Onu ücretle (çoban) tut. Çünkü ücretle istihdam edeceğin en iyi kimse, güçlü ve güvenilir olandır, dedi.***
- ***(Şuayb) dedi ki: Bana sekiz yıl çalışmana karşılık şu iki kızımdan birini sana nikâhlamak istiyorum. Eğer on yıla tamamlarsan artık o kendinden; yoksa sana ağırlık vermek istemem. İnşallah beni iyi kimselerden bulacaksın.***
- ***Musa şöyle cevap verdi: Bu seninle benim aramdadır. Bu iki süreden hangisini doldurursam doldurayım, demek ki bana karşı husumet yok. Söylediklerimize Allah vekîldir.***[11]

[11] Kasas, 28/15-28.

Medyen'den Ayrılış - Peygamberlik Görevinin Verilişi

- ***Sonunda Musa süreyi doldurup ailesiyle yola çıkınca, Tûr tarafından bir ateş gördü. Ailesine: Siz (burada) bekleyin; ben bir ateş gördüm, belki oradan size bir haber yahut ısınmanız için bir ateş parçası getiririm, dedi.***
- ***Oraya gelince, o mübarek yerdeki vâdinin sağ kıyısından, (oradaki) ağaç tarafından kendisine şöyle seslenildi: Ey Musa! Bil ki ben, bütün âlemlerin Rabbi olan Allah'ım.***
- ***Ve "Asânı at!" (denildi). Musa (attığı) asâyı yılan gibi deprenir görünce, dönüp arkasına bakmadan kaçtı. "Ey Musa! Beri gel, korkma. Çünkü sen emniyette olanlardansın" (buyuruldu).***
- ***"Elini koynuna sok; kusursuz, bembeyaz çıkacaktır. Korkudan (açılan) kollarını kendine çek. İşte bu ikisi Firavun ve onun***

adamlarına karşı Rabbin tarafından iki kesin delildir. Çünkü onlar, yoldan çıkan bir kavim olmuşlardır" (diye seslenildi).

- ***Musa dedi ki: Rabbim! Ben onlardan birini öldürmüştüm, beni öldürmelerinden korkuyorum.***
- ***Kardeşim Harun'un dili benimkinden daha düzgündür. Onu da beni doğrulayan bir yardımcı olarak benimle birlikte gönder. Zira bana yalancılık ithamında bulunmalarından endişe ediyorum.***
- ***Allah buyurdu: Seni kardeşinle destekleyeceğiz ve size öyle bir kudret vereceğiz ki, âyetlerimiz (mucize yardımlarımız) sayesinde onlar size erişemeyecekler. Siz ve size tâbi olanlar üstün geleceksiniz.***[12]

[12] Kasas, 28/29-35.

- Aynı Olay Ta-Ha Suresinde Şöyle Anlatılmaktadır:
- ***9. (Resûlüm!) Musa (olayının) haberi sana ulaştı mı?***
- ***10. Hani o, bir ateş görmüş ve ailesine: Bekleyin! Eminim ki bir ateş gördüm. Belki ondan size bir meşale getiririm veya ateşin yanında bir rehber bulurum, demişti.***
- ***11. Oraya vardığında kendisine (tarafımızdan): Ey Musa! diye seslenildi:***
- ***12. Muhakkak ki ben, evet ben senin Rabbinim! Hemen pabuçlarını çıkar! Çünkü sen kutsal vâdi Tuvâ'dasın!***
- ***13. Ben seni seçtim. Şimdi vahyedilene kulak ver.***
- ***14. Muhakkak ki ben, yalnızca ben Allah'ım. Benden başka ilâh yoktur. Bana kulluk et; beni anmak için namaz kıl.***
- ***15. Kıyamet günü mutlaka gelecektir. Herkes peşine koştuğu şeyin karşılığını bulsun diye neredeyse onu (kendimden) gizleyeceğim.***

- ***16. Ona inanmayan ve nefsinin arzularına uyan kimseler sakın seni ondan (kıyamete inanmaktan) alıkoymasın; sonra mahvolursun!***
- ***17. Şu sağ elindeki nedir, ey Musa?***
- ***18. O, benim asamdır, dedi, ona dayanırım, onunla davarlarıma yaprak silkelerim; benim ona başkaca ihtiyaçlarım da vardır.***
- ***19. Allah: Yere at onu, ey Musa! dedi.***
- ***20. Onu hemen yere attı. Bir de ne görsün, hızla sürünen bir yılan değil mi!***
- ***21. Allah buyurdu: Al onu! Korkma! Biz onu şimdi ilk haline sokacağız.***
- ***22. Bir de elini koltuğunun altına sok ki, bir başka mucize olmak üzere o, kusursuz ve lekesiz beyazlıkta çıksın.***
- ***23. Ta ki, sana, (böylece) en büyük âyetlerimizden bazılarını gösterelim.***
- ***24. Firavun'a git. Çünkü o iyice azdı.***
- ***25. Musa: Rabbim! dedi, yüreğime genişlik ver.***

- ***26. İşimi bana kolaylaştır.***
- ***27. Dilimden (şu) bağı çöz.***
- ***28. Ki sözümü anlasınlar.***
- ***29. Bana ailemden bir de vezir (yardımcı) ver,***
- ***30. Kardeşim Harun'u.***
- ***31. Onun sayesinde arkamı kuvvetlendir.***
- ***32. Ve onu işime ortak kıl.***
- ***33. Böylece seni bol bol tesbih edelim.***
- ***34. Ve çok çok analım seni.***
- ***35. Şüphesiz sen bizi görmektesin.***
- ***36. Allah: Ey Musa! dedi, istediğin sana verildi.***[13]

[13] Taha, 20/9-36.

Hz. Musa ve Hz. Harun’un Firavun'un Karşısına Çıkmaları:

- ***Taha Suresi, 42: Sen ve kardeşin birlikte âyetlerimi götürün. Beni anmayı ihmal etmeyin.***
- ***43. Firavun'a gidin. Çünkü o, iyiden iyiye azdı.***
- ***44. Ona yumuşak söz söyleyin. Belki o, aklını başına alır veya korkar.***
- ***45. Dediler ki: Rabbimiz! Doğrusu biz, onun bize aşırı derecede kötü davranmasından yahut iyice azmasından endişe ediyoruz.***
- ***46. Buyurdu ki: Korkmayın, çünkü ben sizinle beraberim; işitir ve görürüm.***
- ***47. Haydi, ona gidin de deyin ki: Biz, senin Rabbinin elçileriyiz. İsrailoğullarını hemen bizimle birlikte gönder; onlara eziyet etme! Biz, senin Rabbinden bir âyet getirdik. Kurtuluş, hidayete uyanlarındır.***

- ***48. Hakikaten bize vahyolundu ki: (Peygamberleri) yalanlayan ve yüz çevirenlere azap edilecektir.***[14]

- İlâhlık taslayan bir kral için, sarayında besleyip büyüttüğü bir gencin peygamberliğine iman etmek veya onun talebini kabul ederek kavmini onunla birlikte göndermek kolay değildi. Nitekim o, Hz. Musa’nın davetini, üzerinde düşünmeye bile gerek görmeden şiddetle reddetti ve önceden yapmış olduğu iyilikleri onun başına kaktı.

******

- ***Şuara 18. (Kendisine Allah'ın emri tebliğ edilince Firavun) dedi ki: Biz seni çocukken himayemize alıp büyütmedik mi? Hayatının birçok yıllarını aramızda geçirmedin mi?***
- ***19. Sonunda o yaptığın (kötü) işi de yaptın. Sen nankörün birisin!***

---

[14] Taha, 20/42-48

- ***20. Musa: Ben, dedi, o işi o anda sonunun ne olacağını bilmeyerek yaptım.***
- ***21. Sizden korkunca da hemen aranızdan kaçtım. Sonra Rabbim bana hikmet bahşetti ve beni peygamberlerden kıldı.***
- ***22. O nimet diye başıma kaktığın ise, (aslında) İsrailoğullarını kendine kul köle etmendir.***[15]
- Firavun'un, nimet diye Hz. Musa'nın başına kaktığı ve onu nankör olarak nitelendirmesine yol açan şey, onu bebekliğinde sahipsiz bulunca alıp beslemesi ve barındırması, özellikle onu diğer erkek çocukları gibi öldürmemesi idi. Hz. Musa, bu sözleri inkari bir üslupla, onun yaptığının esasen bir nimet olmadığını ve kendisinin İsrailoğullarını kul köle edinmesinden ibaret bulunduğunu ifade etmektedir. Zira Firavun'un Hz. Musa'yı sarayına almasına da kendisinin İsrailoğullarına karşı davranışı sebep olmuştu.

---

[15] Şuara, 18-22.

- ***23. Firavun şöyle dedi: Âlemlerin Rabbi dediğin de nedir?***
- ***24. Musa cevap verdi: Eğer işin gerçeğini düşünüp anlayan kişiler olsanız, (itiraf edersiniz ki) O, göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunan her şeyin Rabbidir.***
- ***25. (Firavun) etrafında bulunanlara: İşitiyor musunuz? dedi.***
- ***26. Musa dedi ki: O, sizin de Rabbiniz, daha önceki atalarınızın da*** **Rabbidir.**
- ***27. Firavun: Size gönderilen bu elçiniz mutlaka delidir, dedi.***
- ***28. Musa devamla şunu söyledi: Şayet aklınızı kullansanız (anlarsınız ki), O, doğunun, batının ve ikisinin arasında bulunanların Rabbidir.***[16]

******

[16] Şuara, 23/28.

- Ta-Ha suresinde aynı olay şöyle anlatılmaktadır:
- ***48. (Musa Firavuna şöyle dedi) Hakikaten bize vahyolundu ki: (Peygamberleri) yalanlayan ve yüz çevirenlere azap edilecektir.***
- ***49. Firavun: Rabbiniz de kimmiş, ey Musa? dedi.***
- ***50. O da: Bizim Rabbimiz, her şeye hilkatini (varlık ve özelliğini) veren, sonra da doğru yolu gösterendir, dedi.***
- ***51. Firavun: Öyle ise, önceki milletlerin hali ne olacak? dedi.***
- ***52. Musa: Onlar hakkındaki bilgi, Rabbimin yanında bir kitapta bulunur. Rabbim, ne yanılır ne de unutur, dedi.***
- ***53. O, yeri size beşik yapan ve onda size yollar açan, gökten de su indirendir. Onunla biz çeşitli bitkilerden çiftler çıkardık.***
- ***54. Yiyiniz; hayvanlarınızı otlatınız. Şüphesiz bunda akıl sahipleri için (Allah'ın kudretine) işaretler vardır.***
- ***55. Sizi ondan (topraktan) yarattık; yine sizi oraya döndüreceğiz ve bir kez daha sizi ondan çıkaracağız.***

- ***56. Andolsun biz ona (Firavun'a) bütün (bu) delillerimizi gösterdik; yine de yalanladı ve diretti.***[17]

[17] Taha, 20/48-56.

Firavun'un İlahlık İddiası:

- Firavun, yanında bulunan devlet ricalinin Hz. Musa'dan etkilenmesinden ve bu yüzden onların üzerindeki nüfuz ve otoritesinin sarsılmasından korktu ve yanındaki adamlarına dönerek, onların rabbi olduğunu ve onlar için kendisinden başka bir ilâh tanımadığını söyledi:
- ***"Musa, Firavun'a en büyük mucizeyi gösterdi. Fakat Firavun, onu yalanladı ve âsi oldu. Sonra yüz çevirip fesat çıkarmaya girişti. İnsanları topladı ve haykırarak şöyle dedi: 'Ben, sizin en yüce rabbinizim!' Bunun üzerine Allah, onu, ahiret ve dünya azabına uğrattı. Bunda Allah'tan korkan için büyük bir ibret vardır.[18]***
- İlahlık iddiasında bulunan Firavun, ayrıca veziri Hâmân'a, kendisi için yüksek bir kule inşâ etmesini, bu kuleye çıkıp, yalancılardan biri saydığı Hz. Musa'nın Rabbine ulaşabileceğini sandığını söyledi:

[18] Naziat, 20-26.

- ***"Firavun, veziri Hâmân'a, 'Ey Hâmân! Benim için yüksek bir kule yap. Belki, onunla yollara, göklerin yollarına ulaşırım da Musa'nın ilâhını görürüm. Çünkü ben, Musa'nın yalancı olduğunu sanıyorum.' dedi İşte Firavun'un kötü ameli, kendisine böylece güzel gösterildi ve doğru yoldan alıkonuldu. Firavun'un tuzağı hüsrandan başka bir şeye yaramadı.***[19]
- Kur'ân-ı Kerim, Firavun'un inşaatını emrettiği bu kulenin yapılıp-yapılmadığından bahsetmemiştir. Muhtemelen o, halkı kandırmak maksadıyla böyle söylemiştir. Ancak bazı rivayetlerde, böyle bir kulenin yapıldığı ve hatta Firavun'un maksadını gerçekleştirmek arzusuyla yani Hz. Musa'nın Rabbini görmek niyetiyle kulenin üzerine çıktığı, oradan inişinde kana bulanmış bir ok getirip, Hz. Musa'nın ilahını öldürdüğünü ve ok üzerindeki kanın onun kanı olduğunu söylediği zikredilmiştir.

[19] Mümin, 36-37.

Hz. Musa‘nın Mucizeleri ve Sihirbazlarla Müsabakası:

- ***Araf 103. Sonra onların ardından Musa'yı mucizelerimizle Firavun ve kavmine gönderdik de o mucizeleri inkâr ettiler; ama bak ki, fesatçıların sonu ne oldu!***
- ***104. Musa dedi ki : "Ey Firavun! Ben âlemlerin Rabbi tarafından gönderilmiş bir peygamberim.***
- ***105. Allah hakkında gerçekten başkasını söylememek benim üzerime borçtur. Size Rabbinizden açık bir delil getirdim; artık İsrailoğullarını benimle bırak!"***
- ***106. (Firavun) dedi ki: Eğer bir mucize getirdiysen ve gerçekten doğru söylüyorsan onu göster bakalım.***
- ***107. Bunun üzerine Musa asasını yere attı. O hemen apaçık bir ejderha oluverdi!***

- ***108. Ve elini (cebinden) çıkardı. Birdenbire o da seyredenlere bembeyaz görünüverdi.***
- ***109. Firavun'un kavminden ileri gelenler dediler ki: Bu çok bilgili bir sihirbazdır.***
- ***110. O, sizi yurdunuzdan çıkarmak istiyor. Ne buyurursunuz?***
- ***111. Dediler ki: Onu da kardeşini de beklet; şehirlere toplayıcılar (memurlar) yolla.***
- ***112. Bütün bilgili sihirbazları sana getirsinler.***[20]

[20] Araf, 7/103-112.

- Firavun, Hz. Musa'dan sihirbazlarla yapacağı toplantı ve müsabaka için kendilerine bir gün ve yer belirlemesini istediler:
- ***Taha 58: Öyle ise, muhakkak surette biz de sana, aynen onun gibi bir büyü getireceğiz. Şimdi sen, seninle bizim aramızda, ne senin, ne de bizim muhalefet etmeyeceğimiz uygun bir yerde buluşma zamanı ayarla.***
- ***59. Musa: Buluşma zamanınız, bayram günü, kuşluk vaktinde insanların toplanma zamanı olsun, dedi.***[21]

******

- ***Araf 113. Sihirbazlar Firavun'a geldi ve: Eğer üstün gelen biz olursak, bize kesin bir mükâfat var mı? dediler.***

---

[21] Taha, 58-59.

- ***114. (Firavun): Evet hem de siz mutlaka yakınlarımdan olacaksınız, dedi.***
- ***115. (Sihirbazlar), Ey Musa sen mi (önce) atacaksın, yoksa atanlar biz mi olalım? dediler.***
- ***116. "Siz atın" dedi. Onlar atınca, insanların gözlerini büyülediler, onları korkuttular ve büyük bir sihir gösterdiler.***
- ***117. Biz de Musa'ya, "Asanı at!" diye vahyettik. Bir de baktılar ki bu, onların uydurduklarını yakalayıp yutuyor.***
- ***118. Böylece gerçek ortaya çıktı ve onların yapmakta oldukları yok olup gitti.***
- ***119. İşte Firavun ve kavmi, orada yenildi ve küçük düşerek geri döndüler.***
- ***120. Sihirbazlar ise secdeye kapandılar.***

- ***121. "Âlemlerin Rabbine iman ettik" dediler.***
- ***122. "Musa'nın ve Harun'un Rabb'ine " dediler.***
- ***123. Firavun dedi ki: "Ben size izin vermeden ona iman mı ettiniz? Bu, hiç şüphesiz şehirde, halkını oradan çıkarmak için kurduğunuz bir tuzaktır. Ama yakında göreceksiniz!***
- ***124. Mutlaka ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama keseceğim, sonra da hepinizi asacağım!«***
- ***125. Onlar da: «Biz zaten Rabbimize döneceğiz« dediler.***
- ***126. Sen sadece Rabbimizin âyetleri bize geldiğinde onlara inandığımız için bizden intikam alıyorsun. Ey Rabbimiz! Bize bol bol sabır ver, müslüman olarak canımızı al, dediler.***[22]

---

[22] Araf, 113-126.

******

- ***Taha 72. Sihirbazlar dediler ki: "Seni, bize gelen açık açık mucizelere ve bizi yaratana tercih edemeyiz. Öyle ise yapacağını yap! Sen, ancak bu dünya hayatında hükmünü geçirebilirsin."***
- ***73. "Bize, hatalarımızı ve senin bize zorla yaptırdığın büyüyü bağışlaması için Rabbimize iman ettik. Allah, (mükâfatı) en hayırlı ve (cezası) en sürekli olandır."***
- ***74. Şurası muhakkak ki, kim Rabbine günahkâr olarak varırsa, cehennem sırf onun içindir. O ise orada ne ölür ne de yaşar!***
- ***75. Kim de iyi davranışlarda bulunmuş bir mümin olarak O'na varırsa, üstün dereceler işte sırf bunlar içindir.***

- ***76. İçinde ebedî kalacakları, zemininden ırmaklar akan Adn cennetleri! İşte arınanların mükâfatı budur.***[23]

- Firavun'un engellemesine rağmen, Hz. Musa‘ya iman edenlerin sayısı, günden güne artıyordu. Bu durum karşısında ileri gelenler, bu gelişmeyi, büyük bir tehlike sayarak, Firavun'u, Hz. Musa ve ona iman edenleri serbest bırakmakla suçlamaya başladılar. Bunun üzerine Firavun, Hz. Musa ve ashabına yapılan baskının arttırılacağını ve İsrailoğullarının doğacak erkek çocuklarının da doğumdan hemen sonra öldürüleceğini açıkladı.

[23] Taha, 72-76.

- ***A’raf 127: "Kavminin ileri gelenleri, Firavun'a şöyle dediler; 'Musa ve kavmini, yeryüzünde bozgunculuk yapsınlar, seni ve ilâhlarını terk etsinler diye mi serbest bırakıyorsun?' Firavun, şöyle cevap verdi: Onların oğullarını öldüreceğiz, kadınlarını sağ bırakacağız. Elbette, onların üzerinde kahredici bir güce sahibiz.***

- İsrailoğulları, bir süre sonra bu baskıdan usandılar ve şikâyetlere başladılar. Önceden de çeşitli sıkıntılara uğratıldıklarını söyleyerek, içinde bulundukları durumdan dert yanıyorlardı. Hz. Musa, Allah Teâlâ'nın düşmanlarını helak edip kendilerini hâkim kılacağını müjdeleyerek, onların ümitsizliklerini gidermeye çalışıyordu:
- ***A’raf 128. Musa kavmine dedi ki: "Allah'tan yardım isteyin ve sabredin. Şüphesiz ki yeryüzü Allah'ındır. Kullarından dilediğini ona vâris kılar. Sonuç (Allah'tan korkup günahtan) sakınanlarındır."***

- ***129. Onlar da, sen bize (peygamber olarak) gelmeden önce de geldikten sonra da bize işkence edildi, dediler. (Musa), "Umulur ki Rabbiniz düşmanınızı helâk eder ve onların yerine sizi yeryüzüne hâkim kılar da nasıl hareket edeceğinize bakar" dedi.***
- Firavun'un bu zulmü karşısında Yüce Allah, Hz. Musa ve kardeşi Hz. Harun'a Mısır'da İsrailoğulları için kendilerine mahsus bir mahalle kurmalarını, orada ibadet edecekleri evler edinmelerini ve mü'minlere namazlarını bu evlerde kılmalarını söylemelerini emretti. Ayrıca inananların er geç kurtulacaklarını müjdeledi:

- ***Yunus 87: Biz de, Musa ile kardeşine şöyle vahyettik: 'Kavminiz için Mısır'da bir takım evler hazırlayın, bu evleri de kıbleye yönelen namazgahlar yapın, namazı dosdoğru kılın.' Ayrıca Musa'ya, 'Mü'minleri müjdele!' dedik.***

Firavunun Kibrinin İmanına Engel Olması

- ***Mü’minun 45-48: Sonra bir takım âyetlerimiz ve açık bir ferman ile Musa'yı ve kardeşi Harun'u, Firavun ve halkının ileri gelenlerine gönderdik. Fakat onlar, kibirlerine yediremediler ve zaten onlar büyüklük taslayan bir topluluk idiler. Onlar, «Musa ve Harun'un kavimleri bize kölelik edip dururken, şimdi biz, kalkıp bizim gibi iki insana iman eder miyiz?» dediler. Musa ve Harun'u yalanladılar da bu yüzden helak edilenlerden oldular.***

******

- ***Zuhruf Suresi 51-54: Firavun, kavminin içinde bağırıp şöyle dedi: «Ey kavmim! Mısır krallığı ve sarayımın altından akan şu nehirler benim değil mi? Artık gözünüzü açsanıza! Yoksa, ben hem zavallı hem de neredeyse meramını anlatmaktan aciz olan şu adamdan daha***

hayırlı değil miyim? Eğer o, dediği gibi ise, üzerine altın bilezikler atılsa veya beraberinde melekler gelip onu destekleseler ya!» Firavun, kavmini tahkir etti. Buna rağmen onlar, ona itaat ettiler. Doğrusu onlar, yoldan çıkmış fâsık bir kavim idi.

Firavun Ve Kavminin Çeşitli Sıkıntılara Uğratılması

- Hz. Musa'nın getirmiş olduğu açık mucizeler ve verdiği güzel öğütler, Firavun ve yakınlarının akıllarını başlarına getirmeye yetmemişti. Bu durum karşısında, onların sahip oldukları zenginlik ve kuvvete güvenerek böyle davrandıklarını bilen Hz. Musa ve Hz. Harun, Allah'a yalvararak, onları mallarını ellerinden almakla imtihan etmesini istediler:

- ***Yunus Suresi 88-89: "Musa, şöyle duâ etti: «Rabbimiz! Şüphesiz ki sen, Firavun ve kavminin ileri gelenlerine dünya hayatında ziynetler ve nice nice mallar verdin. Rabbimiz! Neticede bu dünyalıklar, onları yolundan saptırsın diye mi? Rabbimiz! Onların mallarını yok et! Kalplerini sıktıkça sık, çünkü onlar, can yakıcı azabı görmedikçe iman etmeyecekler.» Allah; «İkinizin duası da kabul edildi. Doğru yolda yürümeye devam edin. Kendilerini bilmeyenlerin yoluna uymayın.» dedi.***

******

- *A’raf 7/130-135: "Şüphesiz biz, düşünüp ibret alsınlar diye, Firavun kavmini senelerce kıtlık ve ürün-meyve azlığıyla cezalandırdık. Fakat kendilerine iyilik ve bolluk geldiği zaman, «İşte bu bizim hakkımızdır, bize aittir.» dediler. Başlarına bir kötülük geldiği takdirde ise, bunu, Musa ve beraberindekilerin uğursuzluğuna yorarlardı. İyi bilin ki, onların uğursuzluk saydıkları şey, Allah katındandır. Fakat çoğu bunu bilmez. Firavun kavmi, Musa'ya, «Bizi büyülemek için ne kadar mucize getirirsen getir, sana inanacak değiliz.» dediler…*
- *Bunun üzerine onlara açık mucizeler olarak tufan, çekirge, haşerât, kurbağa ve kan gönderdik. Yine de büyüklük tasladılar ve suçlu bir kavim oldular. Üzerlerine azap inince, şöyle dediler: «Ey Musa! Sana verdiği ahde binâen bizim için Rabbine duâ et. Eğer bu azabı bizden kaldırırsan, yemin olsun ki, sana iman eder ve İsrailoğullarını seninle beraber göndeririz.» Ne zaman ki, varacakları bir süreye kadar*

üzerlerinden azabı kaldırdık, hemen yeminlerini bozmaya giriştiler. Bunun üzerine onları cezalandırdık. Ayetlerimizi yalanladıkları ve onlardan gafil oldukları için denizde boğduk.!

Firavun'un, Hz. Musa'yı Öldürme Kararı-Ona Karşı Hz. Musa'yı Savunan Mü'min

- Firavun, Hz. Musa‘yı davetten vazgeçirmek ve insanları ondan uzaklaştırmak maksadıyla aldığı ve giderek sertleştirdiği tedbirlerin işe yaramadığını gördükçe çileden çıkıyordu. Bu durum karşısında Firavun, meseleyi temelden halletmek için Hz. Musa’yı öldürmeye karar verdi:
- ***Mümin 26: "Firavun dedi ki: 'Bırakın beni, Musa'yı öldüreyim. Varsın o Rabbine yalvarsın! Çünkü ben, onun, dininizi değiştirmesinden veya yeryüzünde fesat çıkarmasından korkuyorum.”[24]***

[24] Mümin, 40/26.

- Hz. Musa’yı öldürmeye karar veren Firavun, yakın adamlarıyla onu nasıl öldüreceğini konuşacaktı. Ancak, konuyu açtığında hiç beklemediği bir itirazla karşılaştı. Kendi ailesinden ve onun önemli devlet adamlarından olan bir şahıs Hz. Musa’ya iman etmiş, bu durumu o ana kadar gizlemişti. Büyük bir cesaretle Firavun'un yüzüne, Hz. Musa’ya iman ettiğini açıkça söyledi. Ona karşı Hz. Musa’yı savundu, onun öldürülmesine karşı çıktı.
- ***Mü’min Suresi 28: Firavun ailesinden olup, imanını gizleyen bir mümin adam şöyle dedi: Siz bir adamı "Rabbim Allah'tır" diyor diye öldürecek misiniz? Halbuki o, size Rabbinizden apaçık mucizeler getirmiştir. Eğer o yalancı ise yalanı kendisinedir. Eğer doğru söylüyorsa sizi tehdit ettiğinin (azâbın), bir kısmı olsun gelip size çatar. Şüphesiz Allah, haddi aşan, yalancı kimseyi doğru yola eriştirmez.***

- *29. Ey kavmim! Bugün, yeryüzüne hâkim kimseler* olarak *hükümranlık sizindir. Ama Allah'ın azabı bize gelip çatarsa, kim bize yardım eder? Firavun: Ben size kendi görüşümü söylüyorum ve yine size ancak doğru yolu gösteriyorum dedi.*
- *30. İman etmiş olan dedi ki : «Ey kavmim! Doğrusu ben üzerinize önceki toplulukların günü gibi, bir günün gelmesinden korkuyorum»*
- *31. "Nuh kavminin, Âd, Semud ve onlardan sonra gelenlerin durumu gibi, Allah, kullarına bir zulüm dileyecek değildir."*
- *32. "Ey kavmim! Gerçekten sizin için o bağrışıp çağrışma gününden,* korkuyorum.
- *33. "O gün arkanıza dönüp kaçacaksınız. Fakat sizi Allah'tan (O'nun azabından) kurtaracak kimse yoktur. Allah kimi saptırırsa, artık onu doğru yola iletecek de yoktur."*
- *34. Andolsun ki, (Musa'dan) önce Yusuf da size açık deliller getirmişti ve onun size getirdiği şeyler hakkında şüphe edip*

durmuştunuz. Nihayet o vefat edince "Allah ondan sonra peygamber göndermez" dediniz. İşte Allah o aşırı giden şüphecileri böyle saptırır.

- ***35. Kendilerine gelmiş hiçbir delil olmadığı halde Allah'ın âyetleri hakkında mücadele edenler gerek Allah yanında, gerekse iman edenler yanında büyük bir nefretle karşılanır. Allah, büyüklük taslayan her zorbanın kalbini işte böyle mühürler.***
- ***38. O iman eden kimse şöyle dedi: Ey kavmim! Siz bana uyun, sizi doğru yola götüreceğim.***
- ***39. Ey kavmim! Şüphesiz bu dünya hayatı, geçici bir eğlencedir. Ama ahiret, gerçekten kalınacak yurttur.***
- ***40. Kim bir kötülük işlerse, onun kadar ceza görür. Kim de kadın veya erkek, mümin olarak faydalı bir iş yaparsa işte onlar, cennete girecekler, orada onlara hesapsız rızık verilecektir.***
- ***41. Ey kavmim! Nedir bu hal? Ben sizi kurtuluşa çağırıyorum, siz beni ateşe çağırıyorsunuz.***

- ***42. Siz beni, Allah'ı inkâr etmeye ve hiç tanımadığım nesneleri O'na ortak koşmaya çağırıyorsunuz. Ben ise sizi, azîz ve çok bağışlayan Allah'a davet ediyorum.***
- ***43. Gerçek şu ki, sizin beni davet ettiğiniz şeyin dünyada da ahirette de davete değer bir tarafı yoktur. Dönüşümüz Allah'adır, aşırı gidenler de ateş ehlinin kendileridir.***
- ***44. Size söylediklerimi yakında hatırlayacaksınız. Ben işimi Allah'a havale ediyorum. Şüphesiz Allah, kullarını çok iyi görendir.***
- ***45. Nihayet Allah, onların kurdukları tuzakların kötülüklerinden bu zatı korudu, Firavun'un kavmini ise kötü azap kuşatıverdi.***
- ***46. Onlar sabah akşam o ateşe sokulurlar. Kıyametin kopacağı gün de: Firavun ailesini azabın en çetinine sokun (denilecek)!***

Mısır'dan Çıkış - Firavun Ve Ordusunun Denizde Boğulması

- Hz. Musa bütün zorluklara rağmen davetini yürüterek kendisine samimiyetle inanan bir mü'minler cemaati oluşturmuştu. Ona inananlar, inançlarını korumak hususunda, kendilerine yapılan kötülüklere sabırla göğüs germişler, imanlarındaki samimiyetlerini ispat ederek, Allah tarafından kurtarılmayı haketmişlerdi.
- Diğer tarafta ise Firavun ve yakınları düşmanlıklarından vazgeçmiyorlardı. İnananlara yapılan zulmün had safhaya ulaştığı bu günlerde Allah Teâlâ, Firavun ve adamlarının zulmünden ve onların ölüm tuzaklarından kendisine sığman Hz. Musa‘ya mü'minlerle birlikte bir gece gizlice Mısır'dan ayrılmasını emretti.
- ***Şuara, 52. Musa'ya: Kullarımı geceleyin yola çıkar; çünkü takip edileceksiniz, diye vahyettik. 53. Firavun da şehirlere (asker) toplayıcılar gönderdi: 54. "Esasen bunlar, sayıları az, bölük pörçük bir cemaattır.”55. "(Böyle iken) kesinkes bizi öfkelendirmişlerdir."***

56. "Biz ise, elbette uyanık (ve yekvücut) bir cemaatiz." (diyor ve dedirtiyordu). 57. Ama (sonunda) biz onları (Firavun ve kavmini), bahçelerden, pınarlardan, çıkardık. 58. Hazinelerden ve değerli bir yerlerden. 59. Böylece, bunlara İsrailoğullarını mirasçı yaptık. 60. Derken (Firavun ve adamları) gün doğumunda onların ardına düştüler. 61. İki topluluk birbirini görünce, Musa'nın adamları: İşte yakalandık! dediler. 62. Musa: Asla! dedi, Rabbim şüphesiz benimledir, bana yol gösterecektir. 63. Bunun üzerine Musa'ya: Asân ile denize vur! diye vahyettik. (Vurunca deniz) derhal yarıldı (on iki yol açıldı), her bölük koca bir dağ gibi oldu. 64. Ötekilerini de oraya yaklaştırdık. 65. Musa ve beraberinde bulunanların hepsini kurtardık. 66. Sonra ötekilerini suda boğduk. 67. Şüphesiz bunda bir ibret vardır; ama çokları iman etmiş değillerdir.

Firavun’un Son Anda İman Etmesi

- ***Yunus 90: Biz, İsrailoğullarını denizden geçirdik. Ama Firavun ve askerleri zulmetmek ve saldırmak üzere onları takip etti. Nihayet (denizde) boğulma haline gelince, (Firavun:) "Gerçekten, İsrailoğullarının inandığı Tanrı'dan başka tanrı olmadığına ben de iman ettim. Ben de müslümanlardanım!" dedi.***
- ***91. Şimdi mi (iman ettin)! Halbuki daha önce isyan etmiş ve bozgunculardan olmuştun.***
- ***92. (Ey Firavun!) Senden sonra geleceklere ibret olması için, bugün senin bedenini (cansız olarak) kurtaracağız. İşte insanlardan birçoğu, hakikaten âyetlerimizden gafildirler.***

Firavun'un Cesedi

- Müfessirlerin anlattığına göre, Firavun ordusuyla birlikte denizde boğulduğu halde, İsrâiloğulları, bu zâlimin öldüğüne inanamamışlardı. Bunun üzerine, İsrailoğulları için kesin bir delil, sonrakiler için de bir ibret tablosu olmak üzere, sadece onun cesedi, Allah'ın emriyle deniz tarafından sahilde yüksekçe bir yere atıldı. Yüce Allah, denizde boğulan binlerce insan cesedi içinden, sadece halkına karşı "ben sizin en büyük rabbinizim" diyen firavunun cesedini çıkarmakla her şeye kadir olduğunu da göstermiş oluyordu.
- Firavun Mineptah'ın cesedi, yaygın görüşe göre günümüze kadar gelmiştir. Ancak ona ait olduğu söylenen iki cesetten bahsedilmektedir. Bu iki cesetten biri, 1900 yılında Uksur'da yapılan kazılar esnasında, diğer firavun mumyalarıyla birlikte II. Amenhotep Mâbedi'nde bulunmuştur. Büyük bir itinâ ile hazırlandıkları açıkça görülen ve her biri bir sanat şaheseri olan diğer kabirlerin aksine, sadece onun

mezarının, kısa sürede aceleyle hazırlanan bir kabir özelliği taşıması dikkat çekmektedir. Mineptah'm mezarının bu durumu, âyette belirtildiği şekilde, deniz tarafından sahile atılmış cesedinin, Mısırlılarca oradan alınıp mumyalandıktan sonra alelacele hazırlanan mezarına konulduğuna bir delil sayılmıştır. Ona ait bu ceset, yakın bir zamanda, bu mezardan alınarak Kahire Müzesi'ne nakledilmiş ve orada koruma altına alınmıştır.

- Boğulan firavuna ait olduğu söylenen ikinci ceset ise, boğulma hadisesinden 13 asır sonra, 1900'lü yıllarda İngiliz arkeologlar tarafından Sînâ yarımadasının batısındaki Firavun dağının yanında Ebu Zuneyme denilen mevkide bulunmuştur. Üzerinde mumyalama işlemi yapılmamış bir vaziyette olduğu belirtilen bu ceset, bugün Londra'da British Museum'dadır.